

Uvodnik

Spoštovane bralke in bralci!

Pred vami je nova – decembrska številka Onkologije. V Pregledih M.Unk s sodelavci objavlja izkušnje s tarčnim zdravljenjem bolnikov z razsejanimi gastrointestinalnimi stromalnimi tumorji (GIST). Uvedba tarčnega zdravljenja je pomembno izboljšala preživetje bolnikov z razsejanim GIST in jo danes uvrščamo med najpomembnejše dosežke v onkologiji. V rubriko Izzivi smo uvrstili prispevek N.Bešiča in sodelavcev o kirurškem zdravljenju raka dojke pri starejših od 80 let. Ugotavljajo, da so kirurgi kot odgovor na v naslovu zastavljeno vprašanje (- koliko je dovolj?) ustrezno prilagodili obseg zdravljenja, ki je odvisen od agresivnosti in razsežnosti raka ter biološke starosti bolnic. V Novosti smo uvrstili tri prispevke. B.Šegedin s sodelavci poroča o zdravljenju posledic obsevanja male medenice s hiperbaričnim kisikom. Zdravljenje s hiperbaričnim kisikom se sicer že leta uporablja za zdravljenje poznih posledic obsevanja tumorjev glave in vratu, v zadnjih letih pa se je izkazalo za učinkovito tudi pri zdravljenju nekaterih poznih zapletov obsevanja male medenice, ko drugi načini zdravljenja niso uspešni. U. Prosenec Zmrzljak in S.Novaković pišeta o več obrazih sindroma Lynch in odkrivanju zarodnih mutacij v genu MSH6. Zarodne mutacije v genih, ki so odgovorni za popravljanje napak na DNK, so pomembni dejavniki tveganja za nastanek različnih vrst raka. I.Oblak in S.Potrč predstavljata novosti in pomembne ugotovitve, ki so bile predstavljene na 15. svetovnem kongresu o raku prebavil. V Odmevih objavljamo kritični prispevek Ž. Pohar Marinšek na članek, ki je bil objavljen v prejšnji številki. V rubriko Smernice smo uvrstili Smernice za obravnavo bolnikov s skvamoznoceličnim karcinomom analnega kanala in kože perinealno, ki jih je pripravila multidisciplinarna skupina strokovnjakov. V rubriki Za prakso J.Červek predstavlja paliativno sedacijo. Paliativna sedacija je nadzorovana uporaba zdravil, ki povzročijo in ohranjajo stanje zmanjšane zavesti in je v oskrbi umirajočih z neobvladljivimi simptomi ustaljen medicinski ukrep. M.Omejc piše o kirurškem zdravljenju raka debelega črevesa v okviru šole tumorjev prebavil, ki je bila objavljena sicer v prejšnji številki. Šolo o melanomu pričena T. Planinšek Ručigaj s prispevkom o napotitvi in obravnavi bolnikov z melanomom in epiteliomi. Za hitrejšo ustrezno

diagnostiko in terapijo je pravilna napotitev k specialistu bistvenega pomena. M.Mušič predstavlja nabor in pomen slikovnih preiskav tako za zamejitev bolezni kot tudi za sledenje bolnikov in ob ponovitvah bolezni. Kirurško zdravljenje melanoma v svojem prispevku opisuje M.Hočevnar s štirimi vidiki – kirurško zdravljenje primarne lezije, kirurško zdravljenje področnih zasevkov, kirurško zdravljenje in-transit zasevkov in kirurško zdravljenje sistemskih zasevkov. T. Planinšek Ručigaj govori o limfedemu pri bolnikih z melanomom, ki je eden izmed pogostejših zapletov zdravljenja. Za boljšo kakovost bolnikovega življenja je pomembno čimprejše prepoznavanje in pravilno ter zadostno zdravljenje limfedema. P.Strojan govori o obsevanju melanoma. Radioterapija, bodisi kurativna ali paliativna, je lahko učinkovita metoda zdravljenja, če sledimo modernim principom stroke; ob uporabi sodobne tehnologije je vsekakor tudi varna. Sistemsko zdravljenje melanoma predstavlja J. Ocvirk. Metastatski melanom je še vedno neozdravljiva bolezen, v zadnjih letih pa se podaljšujejo preživetja ob uporabi novih zdravil. G. Serša s sodelavci govori o elektrokemoterapiji kožnih zasevkov melanoma, ki je učinkovita metoda zdravljenja le-teh. V Prikazih primerov U.Šmrdel opisuje 2 primera zdravljenja možganskih zasevkov melanoma s stereotaktično radiokirurgijo. Pri bolnikih so dosegli učinkovito paliacijo brez pomembnih stranskih sopojavnov. T.Mesti s sodelavci predstavlja primer zdravljenja metastatskega melanoma z imunomodulatorji, M. Boc pa zdravljenje metastatskega melanoma z vemurafenibom. O treh primerih samomora kot pozne posledice zdravljenja raka v otroštvu poročata B.Škodlar in B.Jereb. M.Hanc s sodelavci predstavlja primer bolnika z zasevkom v telesu vretenca L1 nejasnega izvora.

Želim vam vesele božične praznike in obilo osebne sreče v letu 2014!

Zvonimir Rudolf, v.d. glavnega urednika

